

TYÖ- JA VIRKAEHTOSOPIMUS AMMATTIYHDISTYSKOULUTUKSESTA KUNTA- JA HYVINVOINTIALALLA JA KT:N YRITYSSEKTORILLA

1 § Sopimuksen soveltamisala

Tätä työ- ja virkaehtosopimusta ammattiyhdistyskoulutuksesta sovelletaan kunnissa, kuntayhtymissä, hyvinvointialueilla ja hyvinvointiyhtymissä sekä KT:n yritysjaoston jäsenyhteisöissä. Osaamisen kehittämisen periaatteita on kuvattu kunta- hyvinvointialan henkilöstön osaamisen kehittämistä koskevassa suosituksessa (*2025)

2 § Ammattiyhdistyskoulutuksen määritelmä ja osallistumisoikeus

Ammattiyhdistyskoulutusta on pääsopijajärjestöjen jäsenilleen järjestämä yhteistoimintamenettelyn toteuttamiseen liittyvä yhteistoimintakoulutus, luottamusedustajatoimintaan liittyvä luottamusedustajakoulutus sekä työsuojelun yhteistoimintaan liittyvä työsuojelukoulutus, joka sisältää myös osapuolten muutoin hyväksymän työhyvinvointia ja tuloksellisuutta sekä työelämän kehittämistä edistävän koulutuksen.

Ammattiyhdistyskoulutukseen osallistumista varten myönnetään työntekijälle tai viranhaltijalle työ-/virkavapautta, mikäli

1. osapuolten asettama yhteinen koulutustyöryhmä on hyväksynyt kurssin
2. työntekijän tai viranhaltijan osallistumista kurssille voidaan pitää tarpeellisenä ja
3. koulutukseen osallistuminen ei aiheuta tuntuva haittaa kunnan, kuntayhtymän, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän, yrityksen tai asianomaisen yksikön toiminnalle ja töiden tai virkatehtävien hoidolle.

Edellisten lisäksi yrityksille tarjottavien koulutusten kurssitiedoista ja sisällöistä tulee ilmetä yrityksiin sovellettavat työehtosopimukset ja/tai soveltuva lainsäädäntö sekä yritysten toimintaympäristö.

Mikäli työntekijälle tai viranhaltijalle ei voida myöntää työ-/virkavapautta ammattiyhdistyskoulutukseen osallistumista varten, on asianomainen oikeutettu saamaan kirjallisen selvityksen kielteisen päätöksen perusteista ja selvityksen siitä, milloin koulutukseen osallistuminen on mahdollista.

Työnantajan edustajalle varataan tilaisuus käyttää ammattiyhdistyskurssilla puheenvuoro.

3 § Ammattiyhdistyskoulutuksen palkallisuus ja korvaukset

Mikäli työntekijälle tai viranhaltijalle on myönnetty työ-/virkavapautta koulutustyöryhmän hyväksymään ammattiyhdistyskoulutukseen osallistumista varten, maksetaan työntekijälle tai viranhaltijalle koulutuksen ajalta virka- tai työehtosopimuksen mukainen palkka ja jäljempänä mainittu ruokailukustannusten korvaus, josta tämän sopimuksen allekirjoittajaosapuolet sopivat erikseen työ- ja virkaehtosopimuksiin.

Yhteistoiminta, luottamusedustaja- ja työsuojelukoulutukseen osallistuville työntekijöille ja viranhaltijoille maksetaan tämän sopimuksen allekirjoittajatahojen välillä sovittu ruokailukustannusten korvaus kultakin sellaiselta kurssipäivältä, jolta työntekijälle tai viranhaltijalle maksetaan varsinainen palkka tai suoritetaan ansionmenetyksen korvausta.

Edellä mainittu ruokailukustannusten korvaus voidaan suorittaa myös koulutuksen järjestäjälle ruokailukustannuksen korvauksena.

Palkallisena voidaan myöntää yhteistoimintakoulutusta enintään kahdelta viikolta kalenterivuodessa, luottamusedustajakoulutusta enintään 30 päivää kalenterivuodessa sekä työsuojelukoulutusta enintään kahdelta viikolta kalenterivuodessa.

Yrityksissä voidaan myöntää palkallisena enintään puolet edellä mainitun yhteistoimintakoulutuksen määrästä kalenterivuodessa.

Vapautusta kurssille osallistumista varten on haettava vähintään kolme viikkoa ennen kurssin alkua.

4 § Ammattiyhdistyskoulutukseen oikeutetut henkilöt

Yhteistoimintakoulutukseen ovat oikeutettuja osallistumaan yhteistoimintaelimen jäsenet ja varajäsenet, pääluottamusedustaja, luottamusedustaja, työsuojeluvaltuutettu sekä varavaltuutettu.

Luottamusedustajakoulutukseen ovat oikeutettuja osallistumaan pääluottamusedustaja, luottamusedustaja ja heidän varaedustajansa sekä pääsopijajärjestön paikallisyhdistyksen, valtakunnallisen liittotason alayhdistyksen tai tällaisen alayhdistyksen paikallisyhdistyksen puheenjohtaja.

Työsuojelukoulutukseen ovat oikeutettuja osallistumaan työsuojeluvaltuutettu, varavaltuutettu, työsuojeluyhdyshenkilö, pääluottamusedustaja, luottamusedustaja sekä työsuojelutoimikunnan tai jos sellaista ei ole, vastaavan paikallisen yhteistoimintaelimen jäsen ja varajäsen.

Työsuojeluyhdyshenkilön koulutusoikeudesta voidaan sopia paikallisella sopimuksella. Lisäksi voidaan sopia paikallisesti 4 § 2 momentin mukaisen pääsopijajärjestön alayhdistyksen paikallisyhdistyksen varapuheenjohtajan oikeudesta osallistua luottamusedustajakoulutukseen.

5 § Ammattiyhdistyskoulutuksen laajuus

Koulutustyöryhmä voi hyväksyä ammattiyhdistyskoulutuskursseja korvausten piiriin siten, että luottamusedustajakoulutuksen enimmäismäärä on 19 000 oppilaspäivää kalenterivuotta kohden ja työelämän kehittämiseen liittyvän yhteistoimintakoulutuksen enimmäismäärä on 4 000 oppilaspäivää.

Kuitenkin edellä 3 §:n mukaiseksi yrityksille suunnattujen yhteistoiminta- ja luottamusedustajakoulutusmääräksi koulutustyöryhmä voi hyväksyä enintään puolet yhden pääsopijajärjestön kunakin vuonna järjestämien kurssien oppilaspäivien kokonaismäärästä.

Luottamusedustajakoulutuksen, yhteistoimintakoulutuksen sekä työsuojelukoulutuksen vuotuista toteutumaa seurataan.

6 § Koulutustyöryhmän toiminta

Koulutustyöryhmän tehtävänä on edistää työnantaja- ja työntekijäosapuolten välistä yhteistyötä koulutusasioissa, antaa lausuntoja tämän sopimuksen ja osaamisen kehittämistä koskevan suosituksen soveltamisesta sekä seurata koulutuksen kehitystä yleisesti sekä muilla työmarkkina-aloilla.

Tämän sopimuksen sekä kunta- ja hyvinvointialan henkilöstön osaamisen kehittämistä koskevan suosituksen mukaista henkilöstön osaamisen kehittämistä seuraa koulutustyöryhmä, johon Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT nimeää puheenjohtajan, kaksi jäsentä ja sihteerin sekä tämän sopimuksen allekirjoittaneet pääsopijajärjestöt kukin kaksi jäsentä. Koulutustyöryhmä kutsuu tarvittaessa pysyviä asiantuntijajäseniä edustavuuden varmistamiseksi.

Koulutustyöryhmä hyväksyy ammattiyhdistyskoulutuksen ohjelmat/runko-ohjelmat, kohderyhmät ja osanottajien lukumäärät sekä koulutustilaisuuksien ajankohdat ja paikkakunnat.

Koulutustyöryhmä seuraa Kevan järjestämän ajankohtaista eläketietoutta pääluottamus- ja luottamusedustajille sekä heidän varaedustajilleen tarkoitetun koulutuksen toteuttamista vuotuisen 800 koulutuspäivän enimmäismäärän puitteissa ja ilmoittaa koulutustilaisuuden ajankohdat ja paikat ay-koulutusyleiskirjeen yhteydessä.

Koulutustilaisuuden ajankohdan ja paikkakunnan muuttamisesta tulee ilmoittaa riittävän ajoissa koulutustyöryhmän sopimassa aikataulussa ja sopimalla tavalla Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:lle.

Yhteistä koulutusta varten koulutustyöryhmä suunnittelee ja hyväksyy koulutusohjelmia sekä osallistuu myös niiden toteuttamiseen.

Digitaalisessa oppimisympäristössä toteutettavassa ammattiyhdistyskoulutuksessa noudatetaan samoja periaatteita kuin digitaalisessa oppimisympäristössä toteutettavassa henkilöstökoulutuksessa.

7 § Voimassaolo

Tämä työ- ja virkaehtosopimus tulee voimaan allekirjoituspäivästä ja on voimassa sopimuksen kolmen kuukauden irtisanomisajoin.

Tällä työ- ja virkaehtosopimuksella kumotaan seuraavat suositukset ja sopimukset:

- 27.10.2022 allekirjoitettu työ- ja virkaehtosopimus ammattiyhdistyskoulutuksesta kunta- ja hyvinvointialalla sekä kunta- ja hyvinvointialan henkilöstön osaamisen kehittämistä koskeva suositus

- KT:n yleiskirje 25/2022, Työ- ja virkaehtosopimus ammattiyhdistyskoulutuksesta kunta- ja hyvinvointialalla ja kunta- ja hyvinvointialan henkilöstön osaamisen kehittämistä koskeva suositus

Helsingissä 5. toukokuuta 2025

KUNTA- JA HYVINVOINTIALUETYÖNANTAJAT KT

JULKISEN ALAN UNIONI JAU RY

JULKISALAN KOULUTETTUJEN NEUVOTTELUJÄRJESTÖ JUKO

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN NEUVOTTELUJÄRJESTÖ SOTE RY

*Kunta- ja hyvinvointialan sekä KT:n yrityssektorin henkilöstön osaamisen kehittämistä koskeva suositus, 2025